

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	11132 - Actius en Salut i Entorns Saludables
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	11132 - Actius en Salut i Entorns Saludables
Crèdits	0,72 de presencials (18 hores) 2,28 de no presencials (57 hores) 3 de totals (75 hores).
Grup	Grup 1, 1S (Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Antonio Aguiló Pons aaguilo@uib.es	Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria					
Miguel Bennasar Veny miquel.bennasar@uib.es	12:00h	14:00h	Dilluns	01/09/2014	30/09/2015	Despatx B23 Edifici Beatriu Pinòs

Contextualització

La salut és un dret, un bé essencial i necessari per al conjunt de la societat, conseqüència de la influència de múltiples factors. Es tracta de l'estat de benestar físic, psíquic i social que implica una millora constant de les condicions personals i socials en les quals es desenvolupa l'individu, amb la finalitat d'assolir un nivell de qualitat de vida cada vegada millor.

La salut no només afecta a individus sinó que afecta al conjunt de la societat. Per la qual cosa, la salut pública, entesa com l'esforç organitzat de la societat per a prevenir la malaltia i promoure i restaurar la salut, constitueix una de les principals preocupacions dels ciutadans del nostre país.

La salut pública s'ha centrat amb la identificació i reducció dels factors de risc per atenuar les conseqüències o generar barreres per a la malaltia (prevenció). Actualment, aquesta mirada tradicional de la salut pública està canviant cap a un enfocament salutogènic, centrat en potenciar la salut positiva en les intervencions de promoció de la salut i focalitzant la mirada cap al que fa que les persones, les famílies i les comunitats siguin capaces d'augmentar i millorar el control de la seva salut i donar resposta als reptes de l'ambient. Aquest model que revitalitza la promoció de la salut està centrat en els actius per a la salut.

Per a poder identificar actius per a la salut en l'àmbit de la salut pública i per tant, per poder intervenir en termes de promoció de la salut es bàsic reforçar les competències dels professionals sanitaris i dels investigadors per comprendre la naturalesa dels actius per a la salut així com de les metodologies i instruments útils que permetin detectar-los.

Resultats d'aprenentatge

- Relacionar la pràctica de la salut amb les teories de la salutogènesis i la salut amb un enfocament positiu.

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	11132 - Actius en Salut i Entorns Saludables
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

- Reflexionar i generar informació sobre l'abordatge dels problemes de la salut pública amb un enfocament actualitzat de la promoció de la salut.
- Comparar i seleccionar les experiències derivades de les teories, polítiques, plans, programes i intervencions basades en models del dèficit i models d'actius per a la salut.

Requisits

Essencials

Títol de grau.

Recomanables

- Coneixements bàsics sobre temes de salut i especialment, de promoció de la salut.
- Utilització d'eines informàtiques bàsiques.

Competències

Específiques

- * CE.2. Capacidad para analizar críticamente la realidad (políticas, culturas, problemas y recursos) de los diferentes contextos de la salud y la calidad de vida..
- * CE.3. Capacidad para analizar críticamente diferentes paradigmas y modelos en el proceso de la salud y la calidad de vida..
- * CE.4. Capacidad para formular problemas de investigación, seleccionar la opción metodológica (cualitativa y/o cuantitativa) y las técnicas de intervención más adecuadas ante un problema de salud y calidad de vida..
- * CE.8. Capacidad para conocer y evaluar diferentes factores relacionados con la salud y la calidad de vida y aplicar las habilidades adquiridas, en la mejora de la investigación y la intervención en salud..

Genèriques

- * CG.1. Capacidad para realizar reflexiones y razonamientos críticos..

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

Bloc 1. Promoció de la salut, salutogènesis i actius en salut.

Unitat temàtica 1. La perspectiva salutogènica i la promoció de la salut.

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	11132 - Actius en Salut i Entorns Saludables
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

Unitat temàtica 2. Relació entre el model preventiu i el model d'actius en salut (*health assets*).

Unitat temàtica 3. Estils de vida i salut.

Bloc 2. Aplicació del model salutogènic en salut pública i implicacions del model d'actius en salut.

Unitat temàtica 1. Salut pública basada en l'evidència.

Unitat temàtica 2. Evidències en promoció de la salut.

Unitat temàtica 3. Promoció de la salut positiva en l'agenda política i reorientació dels serveis sanitaris cap a la promoció de la salut.

Bloc 3. El mapa d'actius.

Unitat temàtica 1. Metodologia per a la realització d'un mapa d'actius en salut en una comunitat.

Unitat temàtica 2. Investigació i pràctica de la salutogènesi: sentit de la coherència (SOC).

Unitat temàtica 3. Promoció de la salut en contextos diversos (*settings for health*): Entorns saludables.

Unitat temàtica 4. Promoció de la salut 2.0.

Metodologia docent

En aquest apartat es descriuen les activitats de treball presencial i no presencial previstes a l'assignatura amb l'objecte de poder desenvolupar i avaluar les competències establertes anteriorment.

Amb el propòsit d'afavorir l'autonomia i el treball personal de l'estudiant l'assignatura forma part del projecte Campus Extens, dedicat a l'ensenyament flexible i a distància, el qual incorpora l'ús de la telemàtica a l'ensenyament universitari. Així, mitjançant la plataforma de teleeducació l'estudiant tindrà a la seva disposició una comunicació en línia i a distància amb el/la professor/a, una calendari amb notícies d'interès, documents electrònics i enllaços a Internet.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes magistrals	Grup gran (G)	Mitjançant el mètode expositiu, el professorat establirà els fonaments teòrics, així com el mètode de treball aconsellable i el material didàctic que l'estudiant haurà d'utilitzar per preparar de forma autònoma els continguts.	11
Classes teòriques	Seminaris i Tallers	Grup gran (G)	Sessions monogràfiques orientades pel professorat amb participació compartida. L'aprofitament del seminari implica la realització prèvia de les activitats habilitades al espai corresponent de la assignatura.	6
Avaluació	Prova de resposta llarga (desenvolupament)	Grup gran (G)	Realització d'una prova escrita on es valorarà l'adequació de les respostes a les qüestions plantejades segons els continguts teòrics.	1

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	11132 - Actius en Salut i Entorns Saludables
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Prova objectiva-test	Realització d'un qüestionari amb preguntes tipus test on l'estudiant podrà valorar si ha adquirit els coneixements bàsics de bloc temàtic.	1
Estudi i treball autònom individual o en grup	Preparació de les unitat didàctiques, lectures, i activitats dels seminaris	L'alumnat haurà d'aprofundir en la matèria de cada unitat mitjançant la bibliografia, articles i material indicat a classe disponible a la plataforma moodle de campus extens. S'inclou, a més a més, l'estudi personal per a la preparació d'exàmens i les lectures complementàries.	40
Estudi i treball autònom individual o en grup	Treballs i projectes	L'alumnat haurà de realitzar un treball (individual o grupal) d'una temàtica relacionada amb l'assignatura a determinar amb el professorat i seguint les indicacions establertes pel professorat.	16

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Classes magistrals

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Mitjançant el mètode expositiu, el professorat establirà els fonaments teòrics, així com el mètode de treball aconsellable i el material didàctic que l'estudiant haurà d'utilitzar per preparar de forma autònoma els continguts.
Criteris d'avaluació	Assistència i participació activa a les classes.
Percentatge de la qualificació final: 5%	

Seminaris i Tallers

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Sessions monogràfiques orientades pel professorat amb participació compartida. L'aprofitament del seminari implica la realització prèvia de les activitat habilitades al espai corresponent de la assignatura.
Criteris d'avaluació	Assistència i participació activa als seminaris.
Percentatge de la qualificació final: 5%	

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	11132 - Actius en Salut i Entorns Saludables
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

Prova de resposta llarga (desenvolupament)

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (no recuperable)
Descripció	Realització d'una prova escrita on es valorarà l'adequació de les respostes a les qüestions plantejades segons els continguts teòrics.
Criteris d'avaluació	Adequació de les respostes a les qüestions plantejades segons els continguts teòrics. S' haurà de aconseguir un mínim de 4 per que ponderi a la qualificació total.

Percentatge de la qualificació final: 40%

Prova objectiva-test

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Proves objectives (no recuperable)
Descripció	Realització d'un qüestionari amb preguntes tipus test on l'estudiant podrà valorar si ha adquirit els coneixements bàsics de bloc temàtic.
Criteris d'avaluació	Format de la prova: prova objectiva i de resposta múltiple. Adequació de les respostes a les qüestions plantejades segons els continguts teòrics. S' haurà d'aconseguir un mínim de 4 perquè ponderi a la qualificació total. Les preguntes errònies penalitzaran 0,33 punts.

Percentatge de la qualificació final: 20%

Treballs i projectes

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	L'alumnat haurà de realitzar un treball (individual o grupal) d'una temàtica relacionada amb l'assignatura a determinar amb el professorat i seguint les indicacions establertes pel professorat.
Criteris d'avaluació	Correcció lingüística i bona estructuració de les parts; originalitat de les idees, contribució a la creació de coneixement i aportacions personals; correcció metodològica; adequació de la interpretació de resultats i les conclusions; claredat d'expressió i ús adequat de la bibliografia.

Percentatge de la qualificació final: 30%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

Hernán, M.; Morgan, A.; Mena, A.L. (2010) Formación en salutagénesis y activos para la salud. Escuela Andaluza de Salud Pública: Granada. Disponible en la web: www.easp.es

Riversa de los Santos, F.; Ramos Valverde, P.; Moreno Rodríguez, C.; Hernán García, M. (2011). Análisis del modelo salutogénico en España: Aplicación en Salud Pública e implicaciones para el modelo de activos en salud. Rev Esp Salud Pública 85;129-139.

Álvarez-Dardet, C.; Ruiz Cantero, M.T. (2011). Patrimonio de la salud ¿son posibles las políticas salutogénicas?. Rev. Esp de Salud Pública 85:131-135.

Rotegard, A.K.; Moore, S.M.; Fagermoen, M.S.; Ruland, C.M. (2010). Health assets: A concept analysis. International Journal of Nursing Studies 47:513-525.

Antonovsky A. (1996). The salutogenic model as a theory to guide health promotion. Health Promot Int, 11, 11-18.

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	11132 - Actius en Salut i Entorns Saludables
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

Botello, B., Palacio, S., García, M., Margolles, M., Fernández, F., Hernán, M., et al. (2012). Metodología para el mapeo de activos de salud en una comunidad. Gaceta Sanitaria 27:180-183.

Bibliografia complementària

Accés llibreria pública sobre Salutogènesis i Actius en Salud (Zotero): https://www.zotero.org/groups/community_health/items/collectionKey/N8X6NC6N

Altres recursos

Center on Salutogenesis: <http://www.salutogenesis.hv.se>

Blog "El agua contiene al vaso": <https://sites.google.com/site/elaguacontienealvaso/>

Blog "Salud Pública": http://www.madrimasd.org/blogs/salud_publica/

Blog "Salud Comunitaria": <http://saludcomunitaria.wordpress.com>

